

**ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

10014, Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25, тел. 47-44-22, тел-факс 47-44-98,
uozoda@oz.zt.gov.ua, eskulapzt@gmail.com

с. 1 / 19 № 5 / 1 / 1

на № _____ від _____

Народному депутату України
Богомолець О.В.

**Про стан організації медичного
обслуговування населення та охорони здоров'я
в Житомирській області у 2018 році**

Демографічна ситуація.

За даними Головного управління статистики у Житомирській області станом на 01.01.2018 року в області нараховувалося 1232008 осіб постійного населення, у тому числі у міських поселеннях 724542 осіб (58,8% від загальної кількості населення) та 507466 особи (41,2%) у сільській місцевості.

За період січень – жовтень 2018 року загальний коефіцієнт народжуваності знизився на 7,9% і становить 8,9‰ проти 9,6‰ за аналогічний період 2017 року; загальний коефіцієнт смертності зріс на 1,2% і становить 16,3 на 1000 населення проти 16,1; коефіцієнт природного приросту населення в області є негативним і склав мінус 7,4 на 1000 населення проти мінус 6,5‰ за 10 місяців 2017 року.

Рівень малюкової смертності за 11 місяців 2018 року становить 6,22 на 1000 народжених живими проти 6,66‰ за аналогічний період 2017 року - зниження показника на 6,61% (померло 64 та 76 дітей відповідно). За 11 місяців 2018 року в області зареєстровано 9458 пологів проти 11030 пологів за 11 місяців 2017 року.

Стан здоров'я населення.

Показник поширеності хвороб за 9 місяців 2018 року становить 138536,0 на 100 тис. населення проти 141815,0 за 9 місяців 2017 року (зниження на 2,3%). У структурі поширеності хвороб за 9 місяців 2018 року, як і упродовж багатьох років, перше місце посіли хвороби системи кровообігу – 36,2% (на рівні минулого року); хвороби органів дихання знаходяться на другому місці – 17,7% проти 17,4% у минулому році; на третьому місці - хвороби органів травлення – 8,1% проти 8,4%.

Рівень первинної захворюваності серед населення області за 9 місяців 2018 року становить 43935,7 на 100 тис. нас. проти 44566,9 за 9 місяців 2017

року - зниження на 1,4%. Перше місце в структурі посіли хвороби органів дихання—46,6% (проти 44% за 9 місяців 2017 року); травми, отруєння, інші дії зовнішніх факторів посідають друге місце – 8,4% проти 9,0% за аналогічний період минулого року; хвороби сечостатевої системи посіли третє місце і становлять 6,4% (в минулому році – 6,3%); хвороби системи кровообігу на четвертому місці – 6,0% проти 6,6% минулого року. Показник захворюваності на інфаркт міокарда серед дорослого населення за 9 місяців 2018 року становить 75,9 на 100 тис. населення проти 71,1 за 9 місяців 2017 року (ріст показника на 6,8%); показник захворюваності на інсульти у 2018 році складає 172,2 на 100 тис. дорослого населення проти 170,6 за аналогічний період минулого року (незначне зростання показника на 0,9%).

Особлива увага приділяється моніторингу за станом соціально-небезпечних захворювань. Так, показник захворюваності на туберкульоз за 9 місяців поточного року дещо знизився (на 2%) і становить по області 50,2 на 100 тис. населення проти 51,2 за 9 місяців 2017 року. За оперативними даними показник смертності від туберкульозу за 9 місяців 2018 року дещо знизився і становить 8,0 на 100 тис. населення проти 8,2 за 9 місяців 2017 року. На рівні минулого року залишається показник захворюваності на активний туберкульоз у поєднанні з хворобою СНІД – 7,3 на 100 тис. населення.

Показник захворюваності на злоякісні новоутворення за 9 місяців 2018 року зріс на 5,3% і складає 229,1 на 100 тис. населення проти 217,5 за 9 місяців 2017 року. У 2018 році при профоглядах виявлено 25% хворих на онкопатологію, що є практично на рівні минулого року.

Позитивним є той факт, що зросла питома вага випадків онкологічних захворювань, що були виявлені на ранніх стадіях (I-II) і становить по області 48,8% (за 9 місяців 2017 року – 46,2%). За оперативними даними онкологів показник смертності від онкологічних захворювань у 2018 році дещо знизився і становить 110,6 на 100 тис. населення проти 113,9 на 100 тис. населення за 9 місяців 2017 року.

Показник захворюваності на СНІД за 9 місяців 2018 року зріс на 10,5% і становить 13,7 на 100 тис. населення проти 12,4 за аналогічний період минулого року. Відбувся незначний ріст захворюваності на ВІЛ-інфекцію у поточному році (на 3,2%) – 28,6 на 100 тис. населення проти 27,7 за аналогічний період минулого року. Рівень смертності від СНІДу за 9 місяців поточного року також зріс на 14,9% і становить 5,4 на 100 тис. населення проти 4,7 у минулому році.

Первинний вихід на інвалідність дорослого населення за 9 місяців 2018 року зріс на 2% (38,3 на 100 тис. дорослого населення та 37,5 відповідно); а серед працездатного населення знаходиться на рівні минулого року – 46,3. Первинний вихід на інвалідність дітей (0 – 17 років) практично залишився на рівні минулого року – (показники 17,2 та 17,1 на 100 тис. відповідного населення).

Ресурси охорони здоров'я.

Первинна медична допомога в області надається у 45 закладах, з яких функціонує 35 центрів первинної медико-соціальної допомоги(в т.ч. 23 в

ОТГ) та 10 самостійних амбулаторій загальної практики-сімейної медицини (юридичні особи) в ОТГ; 760 ФАП і ФП.

Серед закладів вторинного рівня надання медичної допомоги: 6 міських лікарень; 23 центральні районні лікарні; 1 районна лікарня, 11 стоматологічних поліклінік.

Закладів третинного рівня надання медичної допомоги включають 2 обласні лікарні, 7 центрів, 2 диспансери, госпіталь ветеранів війни, тощо.

В галузі працюють 4253 лікарів та 11521 молодших спеціалістів з медичною освітою. Показник забезпеченості лікарями становить 34,5 на 10 тис. населення (проти 34,7 за 9 міс. 2017 року). Показник забезпеченості молодшими спеціалістами з медичною освітою – 93,5 на 10 тис. населення (98,4 за 9 міс. 2017 року). Укомплектованість штатних лікарських посад фізичними особами становить 74,2% (73,8% за 9 міс. 2017 року), укомплектованість штатних посад молодших спеціалістів з медичною освітою – 91,5% (93,0% за 9 міс. 2017 року).

Проблемним питанням залишається висока питома вага осіб пенсійного віку серед працюючих медичних працівників: лікарів – 26,4% (за 9 міс. 2017 року – 26,1%), серед молодших спеціалістів з медичною освітою – 10,0% (за 9 міс. 2017 року – 10,8%).

Загальна кількість лікарів, що працюють на первинному рівні становить – 731, з них кількість сімейних лікарів складає – 530, терапевти та педіатри – 201, медичних сестер загальної практики-сімейної медицини – 997 осіб. Сімейні лікарі обслуговують 85% населення області. Кількість посад сімейних лікарів по області складає 6,3 на 10 тис. населення; показник забезпеченості сімейними лікарями – 4,6 на 10 тис. населення. Укомплектованість штатних посад дільничними лікарями-терапевтами складає 53,7%, дільничними лікарями - педіатрами – 79,2% , лікарями загальної практики-сімейної медицини – 72,4%.

У 11,8% сільських лікарських амбулаторій відсутній лікар (22 СЛА), 12,8% зайняті лікарями – сумісниками (24 СЛА).

Питома вага лікарів первинної ланки пенсійного віку становить 33,8%, молодших спеціалістів з медичною освітою – 8,1%.

Матеріально-технічне забезпечення.

За 9 місяців 2018 року установами та закладами охорони здоров'я області, закуплено медичного обладнання та виробів медичного призначення на загальну суму 45 млн.319,214 тис. грн.

На розвиток матеріально-технічної бази центрів ПМСД за 9 місяців 2018 року було витрачено 3 млн.214,1 тис. грн., у т.ч. кошти місцевих бюджетів - на суму 2 млн. 810,35 тис. грн. та 274,72 тис. грн. благодійних коштів.

190 лікарів та 700 молодших спеціалістів з медичною освітою, які працюють в лікувальних закладах області, потребують житла. Протягом 9 місяців 2018 року отримали житло 6 лікарів: квартиру лікар - невропатолог Баранівської ЦРЛ, головний лікар Брусилівської ЦРЛ - будинок за рахунок місцевого бюджету; 2 лікарі загальної практики КНП «Ємільчинський ЦПМСД» та акушер-гінеколог Ємільчинської ЦРЛ отримали квартири за

рахунок Ємільчинської ОТГ, лікар педіатр КНП «Амбулаторія ЗПСМ» Червоненської селищної ради Андрушівського району отримав квартиру від селищної ради.

Система екстреної медичної допомоги

В області надання екстреної медичної допомоги забезпечує комунальна установа «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Житомирської обласної ради, до складу якого входять 4 підстанції ЕМД, 25 пунктів постійного базування та 14 пунктів тимчасового базування бригад ЕМД. В області функціонує 105 бригад ЕМД: 20 лікарських та 85 фельдшерських. Забезпеченість бригадами ШМД в середньому по області становить – 0,8 бригади ШМД на 10 тис. населення. На 105 бригад не вистачає: 36 лікарів (забезпеченість 62,3%), 41 водія (забезпеченість 91,3%).

Установа потребує оновлення зношеного автопарку - придбання 96 автомобілів ШМД. Існує дефіцит медичної апаратури у т.ч. дефібрилятори – 42 одиниці, апарати ЕКГ – 60 одиниць, апарати ШВЛ – 75 одиниць.

Стан бюджетного фінансування

За даними про виконання місцевих бюджетів за 11 місяців 2018 року касові видатки по загальному фонду бюджету установами та закладами охорони здоров'я виконані в сумі 2127524,02 тис. грн., при планових річних призначеннях в сумі 2458953,38 тис. грн. Із загального обсягу асигнувань видатки на заробітну плату з нарахуваннями проведені в сумі 1649370,42 тис. грн., видатки на придбання медикаментів – 115078,72 тис. грн., видатки на продукти харчування – 41927,64 тис. грн. В розрахунку на одного жителя області станом на 01.12.2018 року профінансовані видатки з бюджету склали 1726,9 грн. За даними закладів охорони здоров'я області за 11 місяців 2018 року середня заробітна плата медичного працівника в місяць склала 5539,95 грн.

Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». Заклади первинного рівня по угодам з НСЗУ станом на 01 листопада 2018 року отримали 62,9 млн. грн.

За рахунок коштів НСЗУ значно покращився рівень заробітної плати лікарів та середнього медичного персоналу первинного рівня.

Середня заробітна плата лікарів первинної ланки у 2018 році в порівнянні з аналогічним періодом 2017 року зросла на 27% за жовтень місяць склала 9268,16 грн. (жовтень 2017 рік – 7292,35 грн.). Нараховано заробітної плати лікарям: до 6 тис. грн. – 180 лікарям; від 11 до 15 тис. грн. – 114 лікарям; більше 15 тис. грн. – 18 лікарям. За жовтень 2018 року нараховано заробітної плати медичним сестрам: від 6 до 9 тис. грн. – 212 медичним сестрам.

Стан реалізації реформи системи охорони здоров'я

Реформа первинної ланки.

Функціонування електронної системи охорони здоров'я eHealth.

Станом на 27.12.2018 року підключено до системи eHealth 74 заклади, зареєстровано 817 лікарів, підписали декларації 833816 пацієнта або 67,7% від всього населення області.

Договори про медичне обслуговування населення з Національною службою здоров'я України (НСЗУ).

Станом на 25.12.2018 року 26 закладів області підписали договір з НСЗУ (перша та друга хвиля - 56%), 19 закладів знаходяться у третій хвилі підписання договорів. Крім того, підписали договір з НСЗУ 2 приватні медичні заклади (Перша приватна лікарня м. Житомир та лікувально-діагностичний центр "Пан-лікар" м. Бердичів) і 2 осіб ФОП (ФОП Мриглюд Людмила Василівна, Андрушівський р-н, смт Червоне та ФОП Мовчан Олена Миколаївна, м. Житомир).

Госпітальні округи. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.03.2017 №196-р «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Житомирської області» затверджено 4 госпітальних округи. Створені робочі групи продовжують роботу щодо формування оперативних та перспективних планів розвитку госпітальних округів.

Область приймає участь у проекті Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Підтримка реформ охорони здоров'я» для надання технічної допомоги в процесі стратегічного планування госпітальних округів.

Автономізація закладів.

В області проведена автономізація 45 закладів надання первинної медичної допомоги; на вторинному рівні перетворені в КНП Житомирська і Овруцька центральні районні лікарні та заклад третинного рівня - «Госпіталь ветеранів війни».

Реформа екстреної медичної допомоги

Виділено приміщення для центральної диспетчерської.

Для розроблення проекту технічного переоснащення оперативно-диспетчерської служби Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф виділено 545 тис. грн. коштів місцевого бюджету. Закупівлю обладнання для диспетчерської заплановано профінансувати через Програму соціального і економічного розвитку Житомирської області на 2019 рік.

Урядова програма «Доступні ліки».

Станом на 27.12.2018 укладені угоди з 167 аптечними закладами (як юридичними особами) в т.ч. з 31 аптечним закладом державної власності (комунальні підприємства, центральні районні аптеки). Загальна кількість аптечних закладів (аптечні пункти, кіоски), які відпускають ліки за Урядовою програмою «Доступні ліки» -368. Кількість пацієнтів, що звернулися до сімейного лікаря та отримали рецепти – 389,363 тис. осіб, кількість виписаних рецептів – 803,646 тис., кількість отоварених рецептів – 711,116 тис. (88,5 %).

Всього розподілено за рік -34467,5 тис. грн., використано - 32 096,516 тис. грн. (93,12 % від річної суми); середня вартість ліків рецепту- 45,14 грн.

16 листопада 2018 року в області відкрився найсучасніший Центр вертебрології та реабілітації, який дасть можливість учасникам АТО/ООС та інвалідам проходити відновлення та отримувати кваліфіковану медичну допомогу. Загальна вартість оновлення приміщень, а також придбання меблів і сучасного обладнання для обласного медичного центру вертебрології і реабілітації складає 55 млн грн. Крім того, на базі Центру вертебрології і

реабілітації воїнів АТО запрацював Дім ветерана, де нещодавно відбулося перше засідання Ради ветеранів. Дім ветерана працюватиме за принципом «єдиного вікна», де разом із медичною допомогою та реабілітаційними послугами, які надаватиме Центр вертебрології, захисники зможуть повернутися до мирного життя та емоційно розвантажитися.

Виконання Закону України «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості».

Управління охорони здоров'я розроблена спроможна мережа первинної медичної допомоги області із урахуванням кількості населення, економічної доцільності, рівня розвитку інфраструктури, доступності надання медичної допомоги. Розпорядженням голови Житомирської облдержадміністрації від 18.05.2018 № 200 затверджено план спроможної мережі надання первинної медичної допомоги в Житомирській області. Протягом 2018-2019 року планується будівництво 22 нових амбулаторій. Житомирщина готова до будівництва нових сільських амбулаторій – вже відведені земельні ділянки, є кадастрові номери та проектно-кошторисна документація. Для будівництва амбулаторій нового зразка із житлом на 1-2 лікарів та на придбання службового транспорту залучені кошти державної субвенції у сумі 194,6 млн. грн. Ще 10% будівництва амбулаторії співфінансують місцеві бюджети. Загальна вартість будівництва 1 амбулаторії нового зразка складає 7,2 млн. грн., вартість одиниці транспорту – 498 тис. грн. Амбулаторії будуть забезпечені сучасним обладнанням та телекомунікаційною інфраструктурою для впровадження телемедичних послуг. На сьогодні вже розпочаті будівельні роботи на 9 об'єктах. Це майбутні амбулаторії у с. Водотії (Брусилівський район), с. Соколів (Пулинський район), с. Краснопіль (Чуднівський район), с. Дубрівка (Баранівський район), с. Високе (Черняхівський район), с. Ірша (Радомишльський район), с. Покалів (Овруцький район), с. Підлужи (Ємільчинський район), с. Квітневе (Попільнянський район).

На придбання комп'ютерної техніки для забезпечення робочого місця лікаря було витрачено 584,62 тис. грн. коштів місцевих бюджетів.

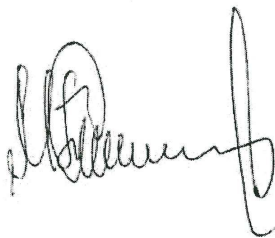
На розвиток необхідної телекомунікаційної інфраструктури (широкосмуговий доступ до мережі Інтернет, необхідне програмне забезпечення, комп'ютерне та інше обладнання з метою застосування телемедицини за 9 місяців поточного року витрачено 1млн.588,12 тис. грн., з них 1млн.496,02 тис. грн. - кошти місцевих бюджетів.

6 грудня в КНП Центр ПМСД Новоборівської селищної ради Хорошівського району у тестовому режимі відбувся перший сеанс телемедицини - проведення консультацій з фахівцями обласної дитячої клінічної лікарні. Відтепер сімейні лікарі закладу зможуть при потребі отримати консультації обласних фахівців у режимі on-line.

Участь у проектах. Продовжується втілення в області проекту «Покращення ефективності лікування мультирезистентного туберкульозу (МРТБ) шляхом впровадження в Україні допомоги, орієнтованої на пацієнта» в протитуберкульозних закладах області за сприяння незалежної міжнародної медичної організації «Лікарі без кордонів». 6 лютого 2018 року

с незалежна гуманітарна медична організація Médecins Sans Frontières (MSF)/«Лікарі без кордонів» управління охорони здоров'я облдержадміністрації, обласна рада і обласний протитуберкульозний диспансер підписали Меморандум спрямований на надання підтримки у лікуванні хіміорезистентного туберкульозу (ХР ТБ).

Начальник управління

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M.P. Suslyk', written over a horizontal line.

М.П. Суслик